

**Szczegółowy opis zajęć
(KARTA PRZEDMIOTU)**

Nazwa zajęć:	Socjologia
Kod zajęć:	NI z - WG/9
Przynależność do grupy zajęć:	–
Rodzaj zajęć:	podstawowy obowiązkowy
Kierunek studiów:	Górnictwo i Geologia
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia
Profil studiów:	ogólnoakademicki
Forma studiów:	niestacjonarne
Specjalność (specjalizacja):	
Rok studiów:	I
Semestr studiów:	1
Formy prowadzenia zajęć, wraz z liczbą godzin dydaktycznych:	wykłady –15;
Język/i, w którym/ch prowadzone są zajęcia:	polski
Liczba punktów ECTS:	3

1. Założenia przedmiotu:

Zapoznanie studentów ze specyfiką przedmiotową i metodologiczną socjologii

2. Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do form prowadzenia zajęć oraz sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol	Zakładane efekty uczenia się <i>student, który zaliczył zajęcia:</i>	Formy prowadzenia zajęć	Sposoby weryfikacji i oceny efektu uczenia się
Wiedza: zna i rozumie			
K1A_W12	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji w odniesieniu do osiągnięć nauki jaką jest socjologia	wykład	Elaborat
Umiejętności: potrafi			
K1A_U09	przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań inżynierskich z zakresu wybranej specjalności oraz ich rozwiązywaniu: dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym aspekty społeczne i etyczne, dokonać wstępnej oceny społeczno-ekonomicznej proponowanych rozwiązań i podejmowanych działań inżynierskich	wykład	Elaborat

3. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (*zgodnie z programem studiów*):

Socjologia jako dyscyplina naukowa. Współczesne szkoły i podejścia w socjologii. Metody i narzędzia badawcze socjologii. Kultura jako wyróżnik życia człowieka. Zbiorowości społeczne: grupa społeczna, organizacja formalna, społeczność lokalna, naród. Zagadnienia kształtowania postaw i osobowości. Problematyka władzy i

zwierzchnictwa. Strukturalne aspekty sprawowania władzy. Biurokracja jako zjawisko społeczne. Dynamizm biurokratyczny. Drogi kształtowania się nowoczesnych narodów. Rodzina jako instytucja. Przemiany modelu rodzi. Teorie rozwoju społecznego. Typy społeczeństw: tradycyjne, przemysłowe, poprzemysłowe. Działania masowe i ruchy społeczne. Rewolucja społeczna: pojęcie, przebieg, modele. Zmiana społeczna i modernizacja. Procesy globalizacyjne.

4. Opis sposobu wyznaczania punktów ECTS:

Forma aktywności	Liczba godzin/punktów ECTS
Liczba godzin zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia	15 / 0,7
Praca własna studenta 1* przygotowanie do zajęć	20/0,8
Praca własna studenta 1* przygotowanie elaboratu	20/0,8
Inne** konsultacje	20/0,7
Suma godzin	75
Liczba punktów ECTS przypisana do zajęć	3

Objaśnienia:

* – praca własna studenta, należy wymienić formy aktywności, np. *przygotowanie do zajęć, interpretacja wyników, opracowanie raportu z zajęć, przygotowanie do egzaminu, zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania itp.*

** – inne np. *dotatkowe godziny zajęć*

5. Wskaźniki sumaryczne:

- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów: 15 / 0,7
- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach związanych z prowadzoną w Politechnice Śląskiej działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów
  - w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim: 0 / 0
- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne
  - w przypadku studiów o profilu praktycznym: – 0
- liczba godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Politechnice Śląskiej jako podstawowym miejscu pracy: 15

6. Osoby prowadzące poszczególne formy zajęć (*imię, nazwisko, stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki, tytuł profesora, służbowy adres e-mail*):

Brygida Smołka-Franke, dr, Brygida.Smolka-Franke@polsl.pl

7. Szczegółowy opis form prowadzenia zajęć:

1) wykłady:

- szczegółowe treści programowe:
  - 1. Pojęcie i miejsce nauk społecznych w systemie wiedzy,
  - 2. Specyfika socjologii jako nauki,
  - 3. Typy społeczeństw,
  - 4. Struktura społeczna (makro i mikro),
  - 5. Problematyka kultury w socjologii, Kultura masowa,
  - 6. Zjawiska patologii społecznej,
  - 7. Socjologia pracy i etyka zawodowa.
- stosowane metody kształcenia, w tym metody i techniki kształcenia na odległość:
  - Prezentacja multimedialna, prezentacja ustna
- forma i kryteria zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:
  - Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie przygotowanego elaboratu
  - Warunkiem zaliczenia jest udział w wykładach i uzyskanie pozytywnej oceny z przygotowanego elaboratu

- organizacja zajęć oraz zasady udziału w zajęciach, ze wskazaniem czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa,

Uczestnictwo w wykładach obowiązkowe

8. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa wynika z oceny zaliczeniowej na którą składa się udział w zajęciach oraz ocena z przygotowanego elaboratu

9. Sposób i tryb uzupełniania zaległości powstałych wskutek:

- nieobecności studenta na zajęciach,

Ustne lub pisemne zaliczenie treści opuszczonych zajęć

- różnic w programach studiów osób przenoszących się z innego kierunku studiów, z innej uczelni albo wznawiających studia na Politechnice Śląskiej,

Wymagana obecność na zajęciach z przedmiotu i bieżące jego zaliczanie

10. Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć:

Zapoznanie studentów ze specyfiką przedmiotową i metodologiczną socjologii

Obecność na wykładach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z elaboratu

11. Zalecana literatura oraz pomoce naukowe:

Literatura podstawowa:

1. Sztompka P., Socjologia, Analiza społeczeństwa, ZNAK, Kraków 2007.
2. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2003.
3. Giddens A., Sutton Ph. Socjologia. Kluczowe pojęcia, PWN, Warszawa 2014.
4. Turowski J., Socjologia. Wielkie struktury społeczne, TN KUL, Lublin 2000.
5. Sztumski J., Socjologia pracy, GWSH, Katowice 1999.

Literatura uzupełniająca:

1. Kłoskowska A., Socjologia kultury. PWN, Warszawa 2007
2. Kłoskowska A., Kultura masowa. Krytyka i obrona. PWN, Warszawa 2011
3. Brygida Smółka-Franke, Miasto oczami humanisty. Kilka uwag na temat przemian kulturowych miasta przemysłowego, [w:] Antropos? nr 24/2015, Czasopismo Naukowe przy Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego.
4. Berger, P.L. Luckmann, T. *Społeczne tworzenie rzeczywistości*, PIW, Warszawa, 1985.
5. Bauman Z., *Ponowoczesność jako źródło cierpień*, Sic!, Warszawa 2000.

12. Opis kompetencji prowadzących zajęcia (*np. publikacje, doświadczenie zawodowe, certyfikaty, szkolenia itp., związane z treściami programowymi realizowanymi w ramach zajęć*):

1. Brygida Smółka-Franke, Miasto w procesie przemian społeczno-kulturowych.

W: Rozwój społeczny wobec wartości. Etyka - technika - społeczeństwo. III Międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja naukowa, 28-30 września 2017 r., Wisła. Social development towards values. Ethics - technology - society. Third international interdisciplinary scientific conference. Księga streszczeń. Red. Paulina Kuzior. Zabrze : Katedra Stosowanych Nauk Społecznych. Wydział Organizacji i Zarządzania. Politechnika Śląska, 2017, s. 110

2. Brygida Smółka-Franke, Przyczynek do studium miasta w procesie zmian społeczno-kulturowych na przykładzie Bytomia

W: -Zesz. Nauk. PŚl., Org. Zarz. 2017 z. 112, s. 333-344, bibliogr. 10 poz.

3. Brygida Smółka-Franke, Kopalnia sztuki, czyli nowe oblicze miast przemysłowych na Górnym Śląsku

-Probl. Rozw. Miast 2016 R. 13 nr 2, s. 39-43, bibliogr. 10 poz.

4. Brygida Smółka-Franke , Kultura dla gospodarki - gospodarka dla kultury - rozwój sektora kultury jako ważnego elementu zrównoważonego rozwoju miasta

-Zesz. Nauk. PŚl., Org. Zarz. 2016 z. 92, s. 293-304, bibliogr. 10 poz.

5. Brygida Smółka-Franke , Rola sektora kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu na przykładzie miast Aglomeracji Górnośląskiej.

Kulturowe, społeczne i etyczne uwarunkowania biznesu, gospodarki i zarządzania = Cultural, social and ethical determinants of economy, business and management. Red. L. Karczewski, H. A. Kretek. Opole : Oficyna Wydaw. Politechniki Opolskiej, 2014, s. 375-382, bibliogr. 8 poz.

6. Brygida Smółka-Franke , Kultura w mieście przemysłowym. Jak postrzegana jest potrzeba zmiany sposobu zarządzania sferą kultury miejskiej.

W: Świadectwo Petera Druckera. Red.: Iwona Sobieraj, Jerzy Broda, Jacek Rąb. Zabrze : Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Nauki Polskiej, 2007, s. 318-332

7. Brygida Smółka-Franke , Uczestnictwo w kulturze "wysokiej" a rozwój społeczny. Kilka uwag na temat wpływu sposobów zarządzania bazą materialną kultury na wzrost poziomu uczestnictwa w kulturze "wysokiej".

W: Czy dwie kultury?. Red.: Jerzy Broda, Aldona Musiał, Jacek Rąb. Zabrze : Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Nauki Polskiej, 2005, s. 171-179

8. Brygida Smółka-Franke, Miasto oczami humanisty. Kilka uwag na temat przemian kulturowych miasta przemysłowego, [w:] Antropos? nr 24/2015, Czasopismo Naukowe przy Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego.

9. Brygida Smółka-Franke, Aktywność społeczna, polityczna i kulturalna mieszkańców osiedla Zandka w Zabrzu. W: Ludzie i instytucje w procesie przemian miejskiej społeczności lokalnej. Studium socjologiczne na przykładzie osiedla Zandka w Zabrzu. Praca zbiorowa. Pod red.: Marka Niezabitowskiego, Barbary Rożałowskiej. Gliwice : Wydaw. Politechniki Śląskiej, 2010, s. 87-111

13. Inne informacje:

brak